

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI¹⁾**

z dnia ..... 2007 r.

w sprawie metod badania jakości gazu skroplonego (LPG)

Na podstawie art. 26 pkt 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200) zarządza się, co następuje:

§ 1. Metody badania jakości gazu skroplonego (LPG) określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM I REDAKCYJNYM

ZASTĘPCA DYREKTORA
BIURO PRAWNE

M. Szymalska
Maria Szymalska
RADCA PRAWNY
R.P.A.

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 131, poz. 909).

METODY BADANIA JAKOŚCI GAZU SKROPLONEGO (LPG)

1. Liczbę oktanową motorową – MON określa się w oparciu o skład gazu skroplonego (LPG), oznaczanego metodą chromatografii gazowej, na podstawie liczb oktanowych składników tego gazu i ich stężeń.
  - 1.1. Sposób oznaczenia stężenia każdego składnika gazu skroplonego (LPG) określa norma PN ISO 7941.
  - 1.2. Sposób obliczania i podawania wyników badań oraz przedstawianie tych wyników określa Załącznik B normy PN EN 589.
2. Całkowitą zawartość dienów oznacza się metodą chromatografii gazowej, polegającą na fizycznym rozdzieleniu składników gazu.
  - 2.1. Sposób wykonania oznaczenia, stosowane materiały, rodzaj aparatury, sposób pobierania próbek, procedurę analityczną, podawanie wyników analizy oraz precyzję metody chromatografii gazowej określa norma PN-ISO 7941.
3. Zawartość siarkowodoru oznacza się metodą z octanem ołowiu (II), polegającą na przepuszczaniu odparowanej próbki nad zwilżonym papierkiem nasyconym octanem ołowiu (II) i powstawaniu, w wyniku reakcji, siarczku ołowiu, zabarwiającego papierek w zależności od zawartości obecnego siarkowodoru.
  - 3.1 Sposób wykonania oznaczenia, rodzaj stosowanej aparatury, sposób pobierania próbek oraz procedurę badania zawartości siarkowodoru, a także sposób sporządzania sprawozdania z badań określa norma PN-EN ISO 8819.
4. Całkowitą zawartość siarki oznacza się:
  - 1) w drodze spalania, metodą Wickbolda, polegającą na wprowadzeniu próbki analitycznej gazowej lub ciekłej do płomienia tlenowo-wodorowego w celu spalania przy zachowaniu znacznego nadmiaru tlenu albo
  - 2) metodą utleniania siarki w rurze spalania do ditlenku siarki i kulometrycznym oznaczeniu jonów jodu I⁻ po reakcji I₂ z ditlenkiem siarki albo
  - 3) metodą fluorescencji w nadfiolecie, polegającą na utlenianiu siarki do ditlenku siarki w wysokiej temperaturze w atmosferze wzbogaconej w tlen w

urze spalania, wzbudzeniu ditlenku siarki i pomiarze promieniowania fluorescencyjnego emitowanego przez wzbudzony ditlenek siarki.

- 4.1. W przypadku oznaczania zawartości siarki w sposób określony w pkt 4 ppkt 1, stosowane odczynniki i materiały, rodzaj aparatury, wielkość próbki, sposób wykonania oznaczenia zaabsorbowanej siarki i jej oznaczenie, badanie sprawdzające, sposób podawania wyniku, precyzję metody, a także sposób sporządzania sprawozdania z badań określa norma PN-EN 24260.
- 4.2. W przypadku oznaczania zawartości siarki w sposób określony w pkt 4 ppkt 2, stosowane odczynniki i materiały, sposób wykonania oznaczenia, sposób podawania wyniku, precyzję metody, a także sposób sporządzania sprawozdania z badań określa norma ASTM D 3246.
- 4.3. W przypadku oznaczania zawartości siarki w sposób określony w pkt 4 ppkt 3 rodzaj stosowanej aparatury oraz odczynników, występujące czynniki ryzyka, sposób pobierania próbek, precyzję metody fluorescencji w nadfiolecie oraz obliczanie wyników określa norma ASTM D 6667.
5. Działanie korodujące na miedzi określa się metodą polegającą na zanurzeniu na godzinę płytki miedzianej w próbce gazu skroplonego (LPG), znajdującej się w bombie do badania korozji i ocenie korodującego działania próbki na miedź, poprzez porównanie z korozją na wzorcowej płytce miedzianej.
- 5.1. Sposób wykonania badania, stosowane odczynniki i materiały, rodzaj aparatury, sposób przygotowania płytek, ocenę wyników, a także sposób sporządzania sprawozdania z badań określa norma PN-EN ISO 6251.
6. Pozostałość po odparowaniu oznacza się metodą wysokotemperaturową, polegającą na oznaczeniu pozostałości w gazie skroplonym (LPG) po jego odparowaniu w 105°C.
- 6.1. Sposób wykonania oznaczenia, stosowane odczynniki, rodzaj oraz przygotowanie aparatury, przygotowanie wyposażenia, procedurę badania, obliczanie i przedstawianie wyników, precyzję metody, a także sposób sporządzania sprawozdania z badań określa norma PN-EN ISO 13757.
7. Względną prężność par w temperaturze 40°C oznacza się:
  - 1) metodą LPG, polegającą na napełnieniu do pełna aparatu do badań porcją próbki gazu skroplonego (LPG), usunięciu określonej zawartości tej próbki, zanurzeniu aparatu w łaźni wodnej utrzymującej temperaturę oznaczania i zapisaniu odczytanego na manometrze w warunkach ustalonych normą

ciśnienia, skorygowanego o różnicę wskazań manometru i ciśnienia atmosferycznego albo

2) metodą obliczeniową, opartą na współczynnikach prężności par dla indywidualnych składników gazu skroplonego (LPG).

7.1. W przypadku oznaczania względnej prężności par w sposób określony w pkt 7 ppkt 1, rodzaj aparatury i jej przygotowanie, pobieranie i postępowanie z próbkami, sposób: wykonania oznaczenia, wyznaczania błędu manometru, obliczenia i podawania wyników, precyzję metody, a także sposób sporządzania sprawozdania z badań określa norma PN-EN ISO 4256.

7.2. W przypadku oznaczania względnej prężności par w sposób określony w pkt 7 ppkt 2, procedurę oznaczania, sposób obliczania i przedstawiania wyników, dokładność, a także sposób sporządzania sprawozdania z badań określa norma PN-EN ISO 8973 wraz z załącznikiem C normy PN-EN 589.

8. Temperaturę, w której względna prężność par jest nie mniejsza niż 150 kPa oznacza się metodą obliczeniową, opartą na współczynnikach prężności par dla indywidualnych składników gazu skroplonego (LPG).

8.1. Procedurę oznaczania, sposób obliczania i przedstawiania wyników, dokładność, a także sposób sporządzania sprawozdania z badań określa norma PN-EN ISO 8973 wraz z załącznikiem C normy PN-EN 589.

9. Zawartość wody określa się nieuzbrojonym okiem w temperaturze 0° C.

9.1. W przypadku mieszanin zawierających minimum 60% propanu, brak wolnej wody widocznej nieuzbrojonym okiem jest równoznaczny ze spełnieniem wymagań zawartych w normie PN-EN ISO 13758, określanych przy użyciu wyposażenia, o którym mowa w normie PN-EN ISO 3993.

10. Zapach określa się metodą polegającą na wprowadzeniu próbki gazu skroplonego (LPG) całkowicie w stan pary i rozcieńczeniu jej oczyszczonym powietrzem, tak aby mieszanina zawierała gaz skroplony (LPG) o stężeniu wynoszącym 20% dolnej granicy wybuchowości w powietrzu.

10.1. Sposób wykonania badania, rodzaj stosowanego materiału i aparatury oraz podawanie wyników badań określa Załącznik A normy PN-EN 589.

11. Procedurę postępowania w sprawach dotyczących precyzji metody badania oraz interpretacji wyników badań określa norma PN-EN ISO 4259.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie delegacji zawartej w art. 26 pkt 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o *systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw* (Dz. U. Nr 169, poz. 1200) i określa metody badania jakości gazu skroplonego LPG stosowanego w pojazdach. Przedmiotowy projekt określa wymagania w zakresie procedury oznaczania, rodzaju stosowanej aparatury, stosowanych odczynników, sposobu obliczania oraz podawania wyników a także precyzję metody badawczej w odniesieniu do poszczególnych parametrów jakościowych tych paliw. Metody badania są zgodne z metodami określonymi w normie PN-EN ISO 589 *Paliwa do pojazdów samochodowych. LPG. Wymagania i metody badań*.

Określenie metod badania poszczególnych parametrów jakościowych skroplonego gazu (LPG) jest niezbędne dla właściwego funkcjonowania systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Metody powyższe stosowane będą przez akredytowane laboratoria przy badaniu powierzonych im próbek.

Projekt rozporządzenia, z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych, zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

Zakres określony w projektowanym rozporządzeniu nie jest objęty przepisami Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia oraz wskazanie podmiotów objętych regulacją

Celem projektu rozporządzenia jest określenie metod badania parametrów jakościowych gazu skroplonego (LPG), w celu umożliwienia dokonywania kontroli jakości tego paliwa, w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zgodnie z ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 r. o *systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych* (Dz. U. Nr 169, poz. 1200). Przyjęte w projekcie metody badania są zgodne z metodami określonymi w normie PN-EN ISO 589 *Paliwa do pojazdów samochodowych. LPG. Wymagania i metody badań*.

Przepisy projektu oddziałują bezpośrednio na akredytowane laboratoria, dokonujące badań jakości gazu, poprzez konieczność dostosowania aparatury badawczej oraz procedur do wymagań określonych w rozporządzeniu.

2. Uzgodnienia i konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia poddany zostanie konsultacjom z instytucjami i przedsiębiorstwami zajmującymi się problematyką jakości paliw, tzn. z: Instytutem Paliw i Energii Odnawialnej, Instytutem Technologii Nafty, Ośrodkiem Badawczo-Rozwojowym Przemysłu Rafineryjnego, Instytutem Nafty i Gazu, Instytutem Technicznym Wojsk Lotniczych, Federacją Konsumentów, Krajową Izbą Gospodarczą, Krajową Izbą Komunikacji Miejskiej, Naftą Polską S.A., Polską Izbą Paliw Płynnych, Polską Organizacją Gazu Płynnego, Polską Izbą Gazu Płynnego, Polską Organizacją Przemysłu i Handlu Naftowego, Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A., Związkiem Motoryzacyjnym SOIS, Koalicją na Rzecz Autogazu, PKN Orlen S.A. oraz Grupą Lotos S.A.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wpływ na budżet państwa określony jest poprzez podanie kosztów kontroli jakości skroplonego gazu (LPG), ponoszone przez Inspekcję Handlową. Koszty te zostały określone przy założeniu, że kontrola jakości gazu skroplonego (LPG), dokonywana będzie poprzez pobranie rocznie 1000 próbek gazu. Pozwoli to na objęcie kontrolą ok. 17% funkcjonujących stacji oferujących to paliwo. Szacunkowy

koszt tych badań wyniesie około 600 000 zł. Projekt nie ma wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projekt rozporządzenia nie spowoduje skutków związanych z konkurencyjnością gospodarki i nie wywrze wpływu na przedsiębiorczość oraz na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Regulacja nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

6. Wpływ regulacji na ochronę środowiska.

Regulacja nie wpłynie na stan środowiska.

7. Wpływ na rynek pracy

Regulacja nie wpłynie na rynek pracy.